





# Historie turismu

- 
- Kdo cestuje?
  - Proč cestuje?
  - Kam cestuje?
  
  - Traveller, pilgrim, tourist

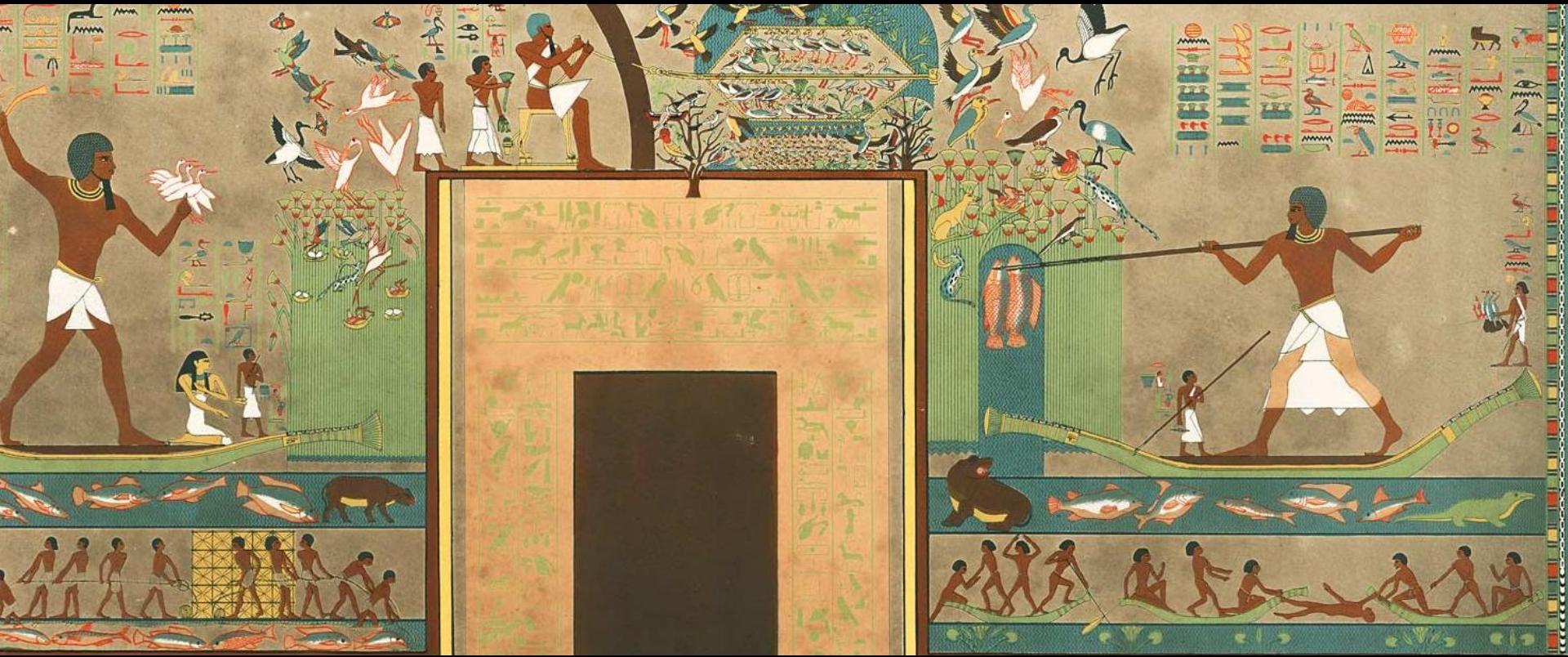
- 
- Jak se měnilo podnebí a jak se stěhovala zvířata, migrovali i lidé
  - Delší cesty jsou doloženy obchodem (Jorontovo, Çatal Hüyük)
  - Rozšíření civilizace na větším území tvoří z cestování nutnost
  - Velké civilizace (egyptská, řecká, římská) vytvářejí předpoklady pro růst cestovního ruchu z důvodů obchodních a správních, kulturních či vzdělávacích, náboženských



# Egypt a Mezopotámie

- Cestovalo se mnoho – lodě, souš
- Cílem také zábava nebo každoroční slavnosti
- Pyramidy
- Rekrece na Nilu







# Egypt a Mezopotámie

- Cestovalo se mnoho
- Cílem často zábava nebo každoroční slavnosti
- Rekreaace na Nilu
  
- Oslavy – Herodotos v Bubastis, Busiris
- Suvenýry
- Ubytovací zařízení





## Egyptian Trade Routes, c. 1450 B.C.



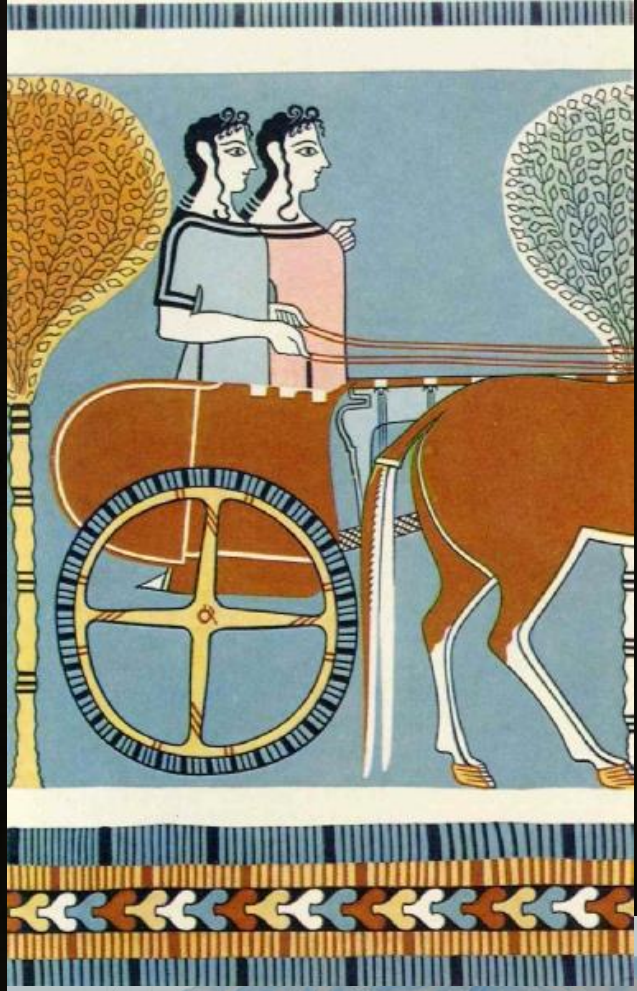
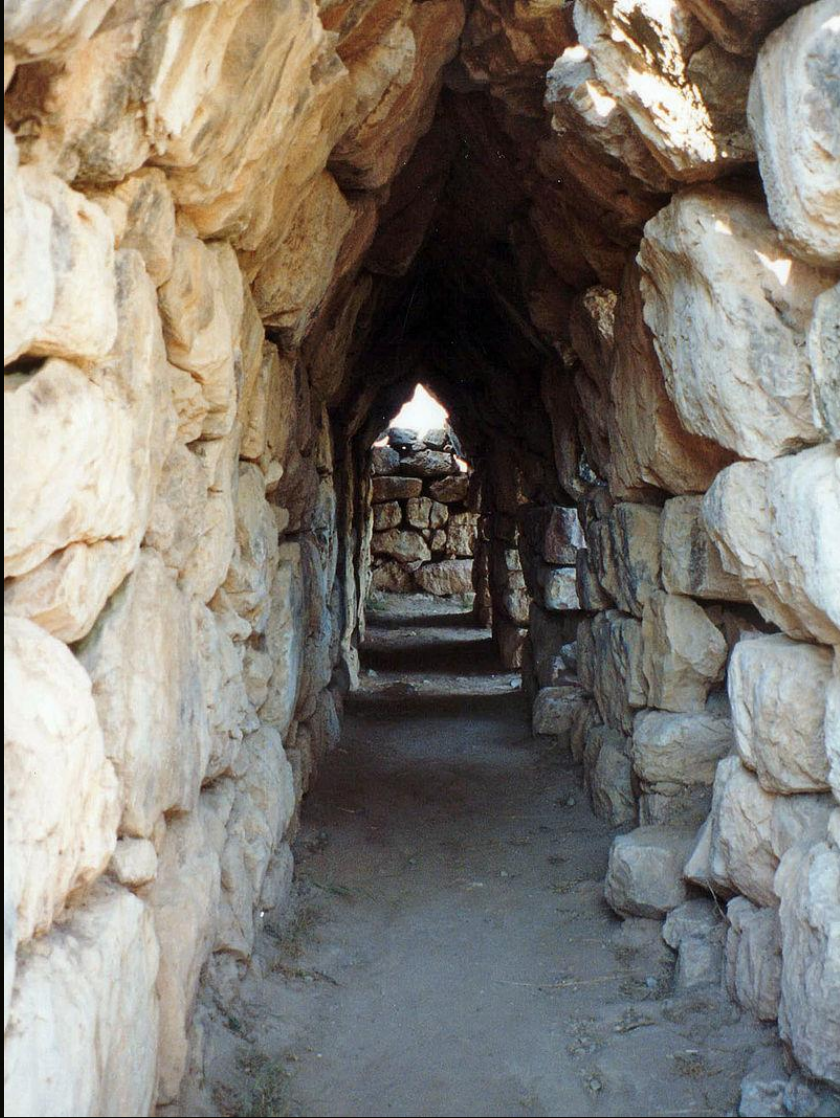
# Řekové

- První, kdo cestovali v moderním slova smyslu
- Cestování za zábavou a poznáním bylo velmi oblíbené - Cleombrotus
- Cestování bylo posilováno dvěma zlepšeními
  - Směnárny: řecká města akceptovala cizí měny
  - Jazyk: řecká říše pokrývala velkou část Středomoří, jazyk byl univerzálně srozumitelný
- Pohodlí bylo zaručeno
- Cestování na hry (Olympijské, pythijské, nemejské, istmijské)
- Poutě



# Autoři cestopisů

- Herodotos (484 – cca 420 př. Kr.)
- Pausanias – autor Cest po Řecku. Cestoval mezi lety 150 – 180 po Řecku a popisoval památky hodné zájmu.
- „Řeková zdají se být nakloněni nahlížet s větším údivem na zahraniční pozoruhodnosti než na domácí. Zatímco respektovaní historici popisují egyptské pyramidy v pečlivých detailech, neudělají nejmenší zmínku o Myniasově pokladnici či zdech Tiryns, přestože nejsou o nic méně zajímavé.“
- Antipater ze Sidonu (2. stol. př. Kr.) – 7 divů světa





# Římané

- Prosperita římské říše se projevila i v cestování
- Vznikly početné střední vrstvy, které měly čas a peníze cestovat
- Cestování usnadňoval rozsáhlý systém římských cest, zájezdní hostince, cestovní průvodce (Itineraria), univerzální infrastruktura v provinciích, poskytujících luxus hlavního města
- Lázně
- Poutě





### Legend

- Rome and Vassals
- Germanic Nations
- Iranian Nations
- Minor Nations
- Resource
- Entertainment Centers
- Internal Trade Route
- External Trade Route

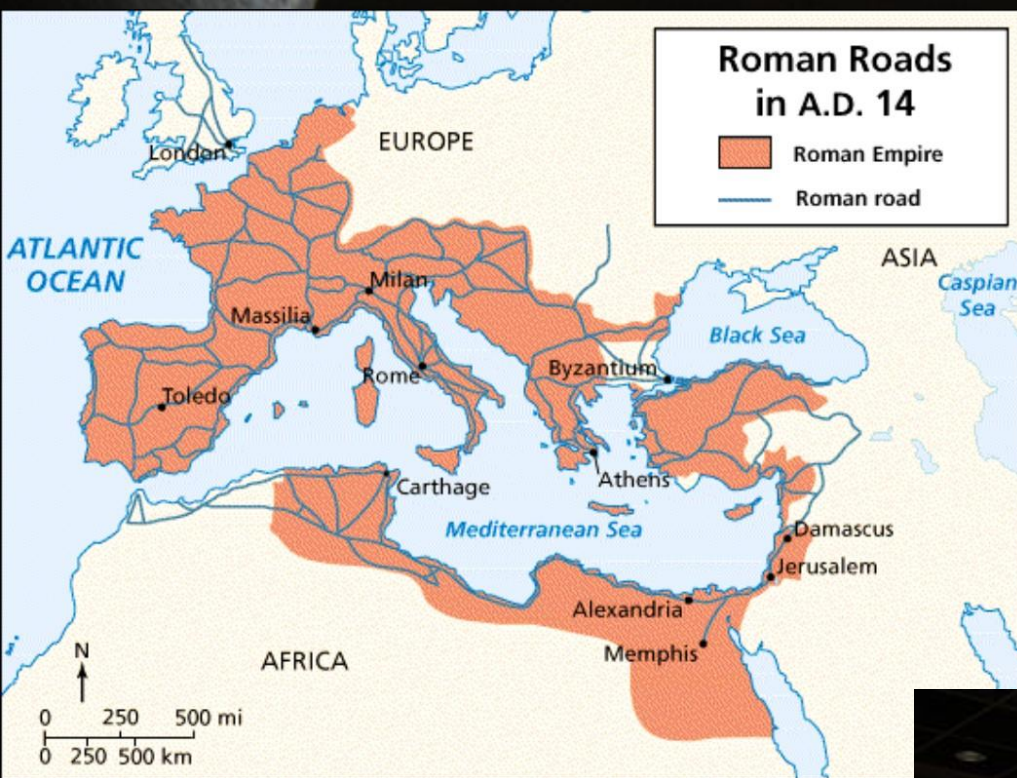
### Cost of the Empire

Revenue in 180AD	74,500,000 denarii
Entertainment per year	26,250,000 denarii
Roman Army per year	37,500,000 denarii
Infrastructure per year	43,525,000 denarii
Balance in 180AD	32,775,000 denarii











# Poutníci do sv. země

- Poutník z Bourdeaux – 333 po. Kr.
- Egeria - 381-4 po Kr.

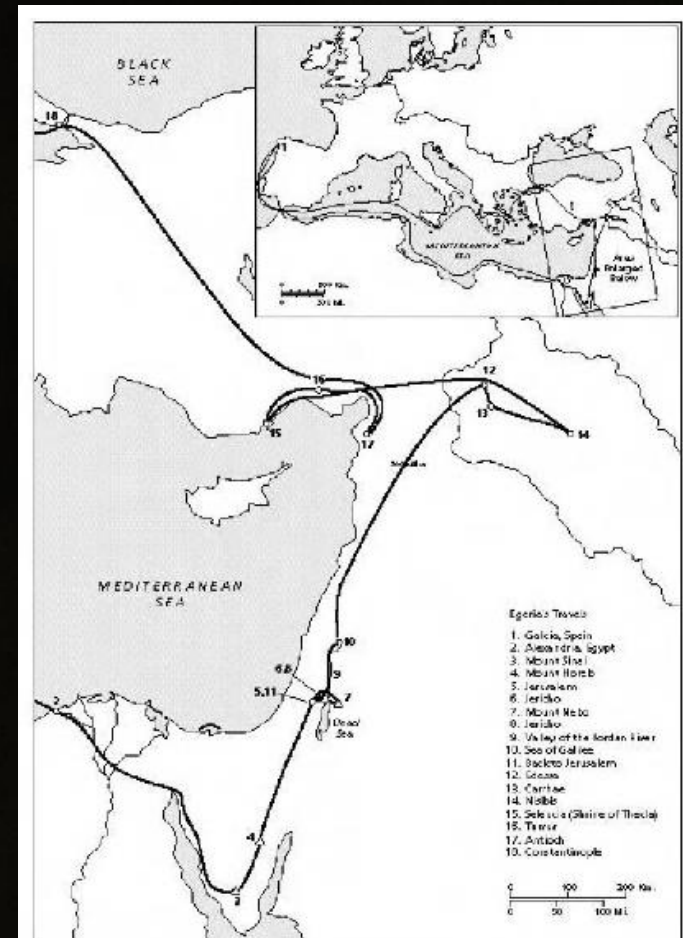
City of Verona (Verona) - miles x.  
Change at Cadianum (Caldiero) - miles x.  
Change at Aurei - miles x.  
[559] City of Vincentia (Vicentia, Vicenza) - miles xi.  
Change at the frontier - miles xi.  
City of Patavium (Padova) - miles x.  
Change at the twelfth milestone - miles xii.  
Change at the ninth milestone - miles xi.  
City of Altinum (Altino) - miles ix.  
Change at Sanus - miles x.  
City of Concordia (Concordia) - miles ix.  
Change at Picilia - miles ix.  
Change at the eleventh milestone - miles x.  
City of **Aquileia** (Aquileia) [pct.5] - miles xi.

Total from Milan to Aquileia 251 miles, 24 changes, 9 halting-places.

Change at the eleventh milestone - miles xi.  
[560] Change at Fornolus - miles xii.  
Change at the Camp - miles xii.

Here rise the **Julian Alps** [pct.6].

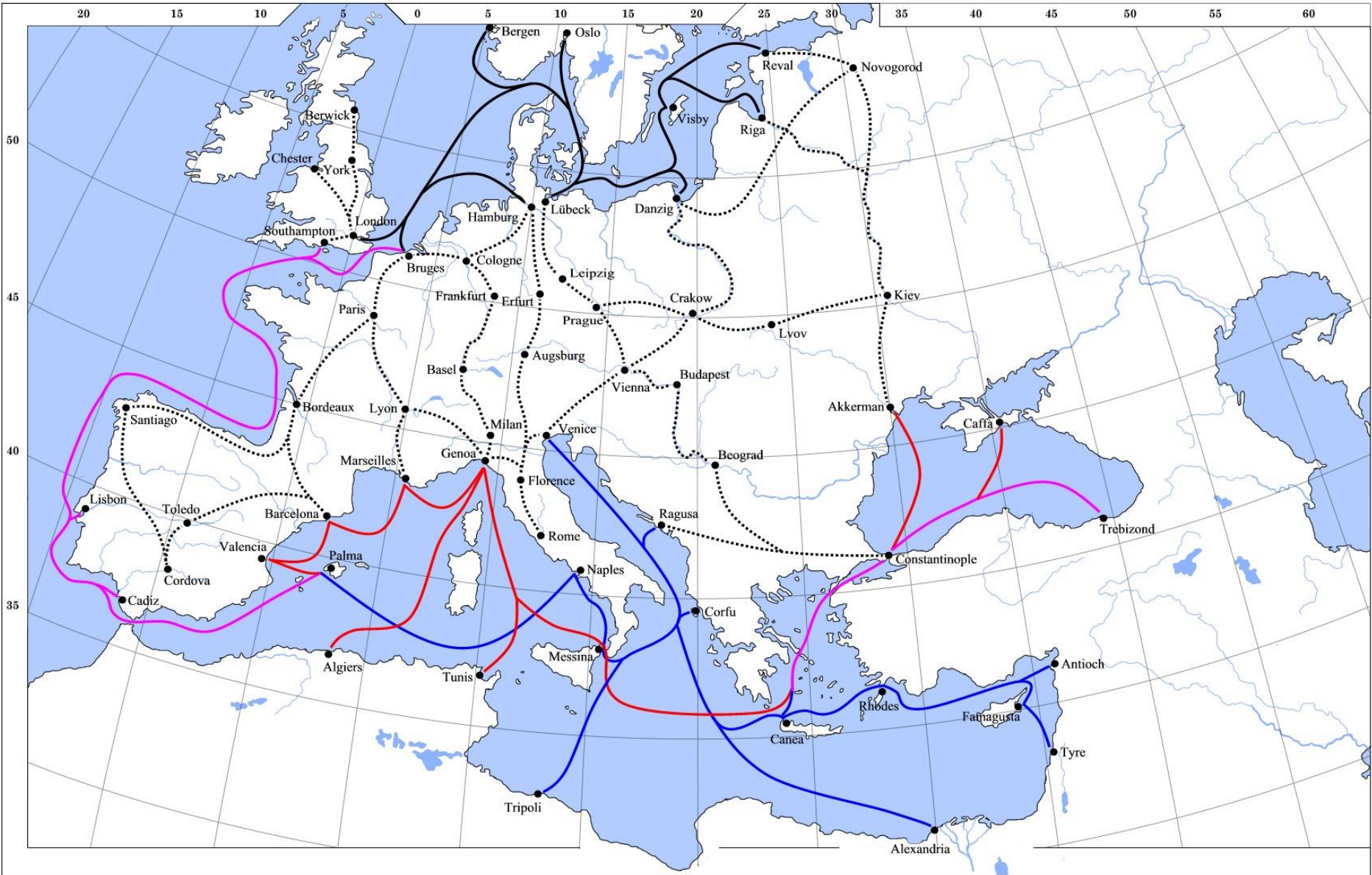
To Pirus upon the summit of the Alps - miles ix.  
Halt at Longaticum (Logatec) - miles x.  
Change at the ninth milestone - miles ix.  
City of Emona (Aemona, Ljubljana) - miles xvi.  
Change at the fourteenth milestone - miles x.  
Halt at Hadrante (Adrans, St. Oswald) - miles xiii.  
Frontier of Italy.



# Peregrinatio

- Poutě
  - Kláštery
  - Peregrinatio academica - 1155
  - Obchod a řemesla
- 
- Starší cestopisy - Navigatio, zprávy poutníků, fabulace
  - *Historiae* — De re nautica (1533, Basilej), A book called Treasure for Traveilers (1578, London)









# Turisté: Grand Tour (kavalírské cesty)

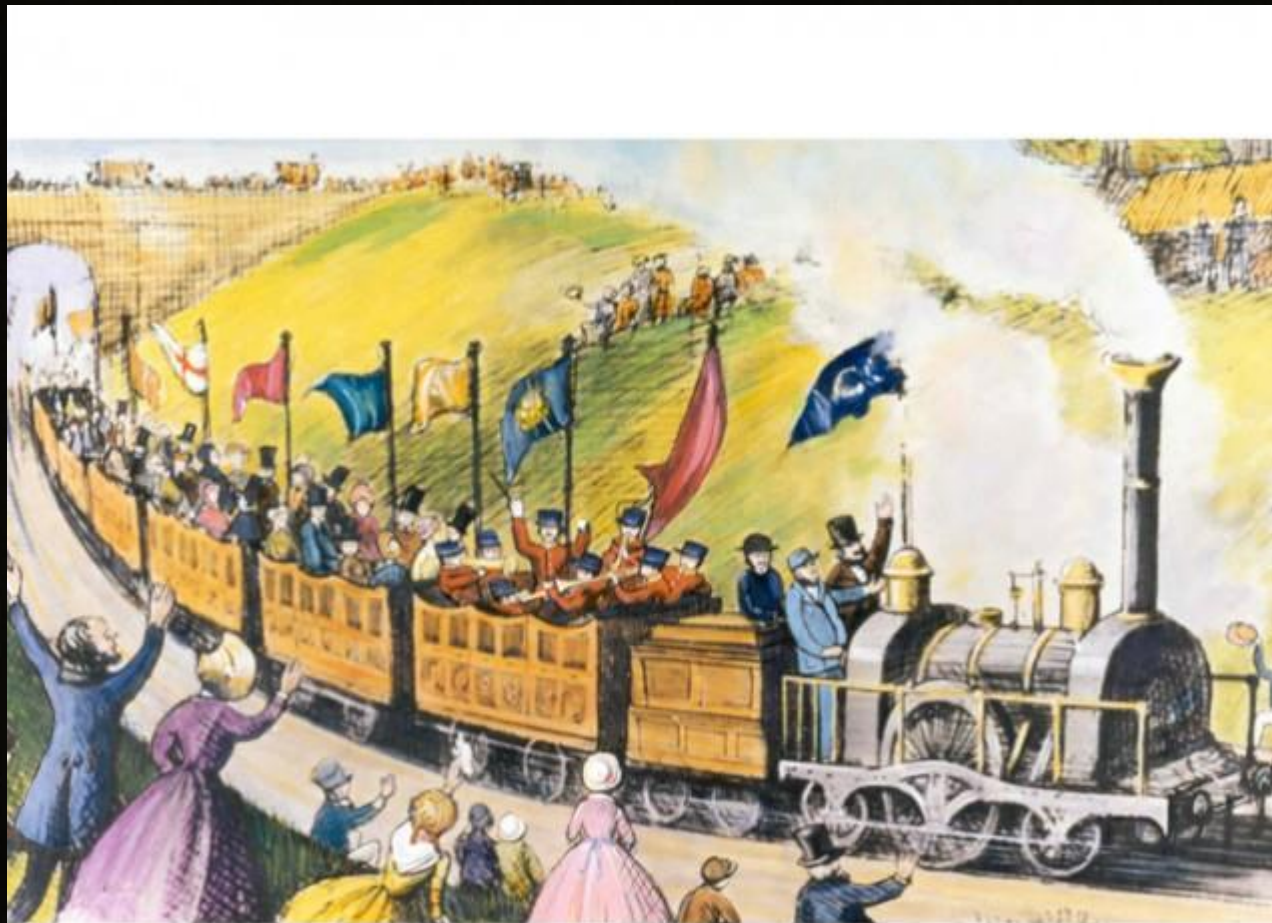
- Mladí šlechtici
- Francie, Itálie, Německo
- Obdoba vandru
- Barokní pouť



# 19. století

- Alpinismus
- Železnice
- Parolodě
- Cookova cestovní kancelář
  - Překvapivý plod boje proti alkoholismu
  - Permanentní inovace
    - Rychlý růst destinací, celosvětový záběr
    - Kupon, oběžný akreditiv, reklama
    - Budování cestovní infrastruktury – lodě, autokary, hotely, restaurace

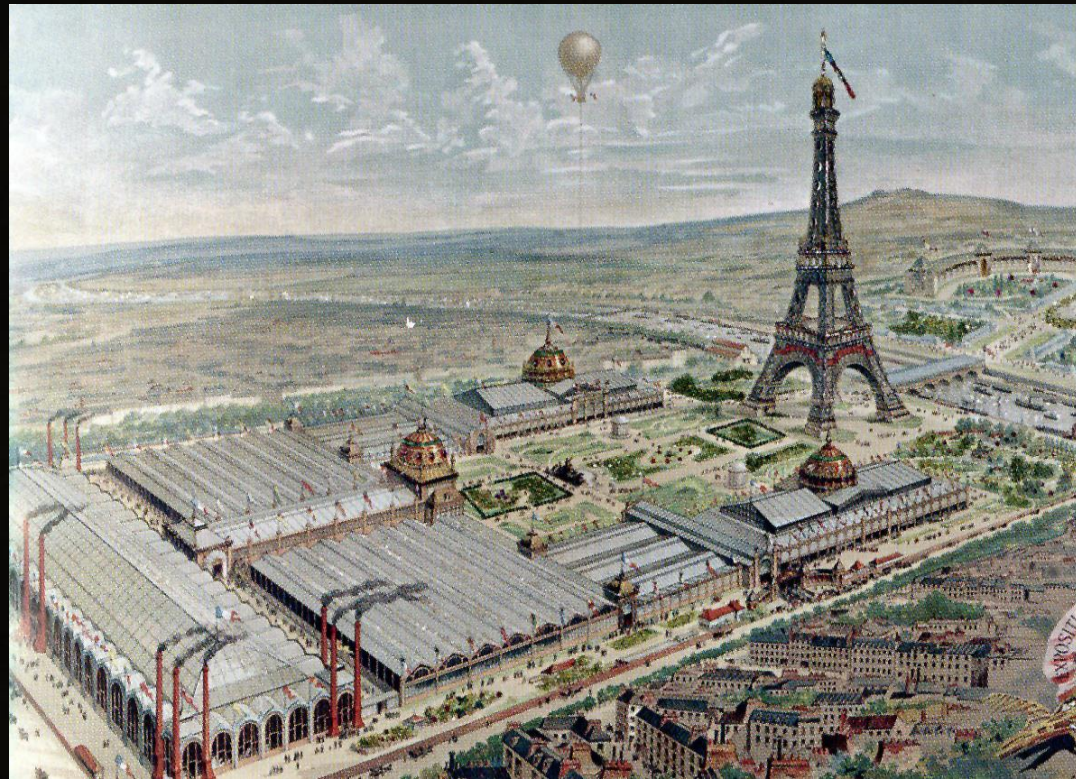






# Nové divy světa

- Velké výstavy
  - Crystal Palace
  - Eiffelova věž



# Velké výstavy – turismus bez cestov

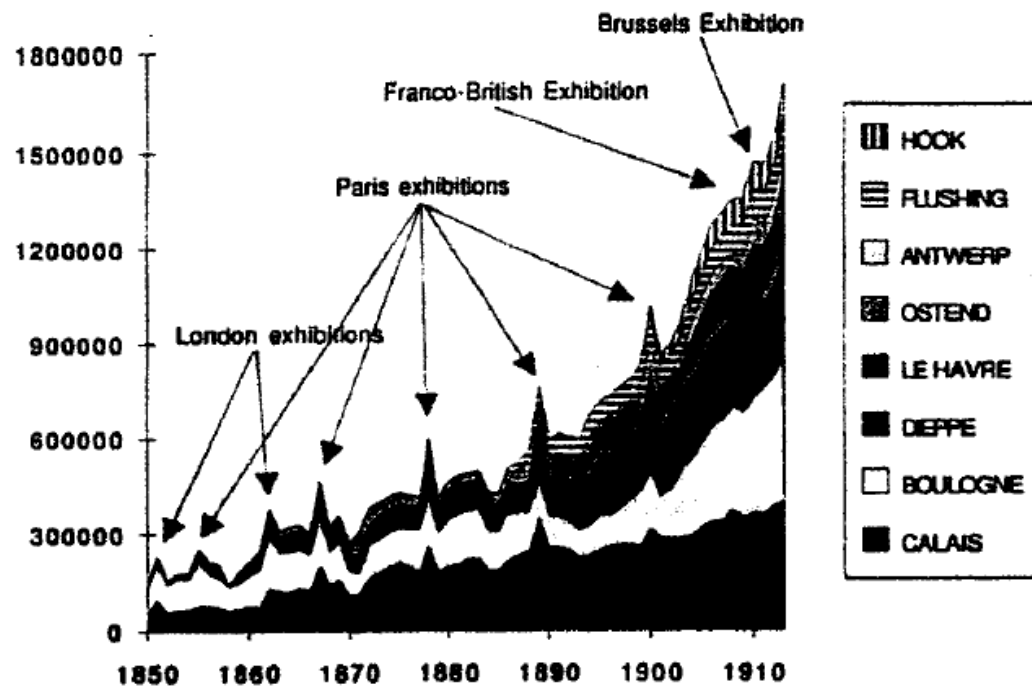
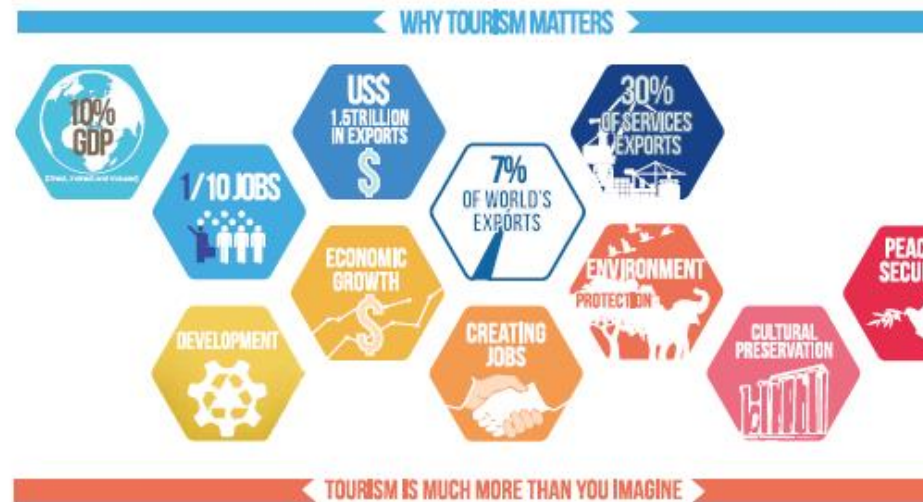


Fig. 4: PRO, RAIL 633/425, 411/655.



- Počátek 20. stol.
- Turismus jako forma exportu

### EXPORT EARNINGS BY CATEGORY (2013, US\$ billion)



### INTERNATIONAL TOURIST ARRIVALS 2016



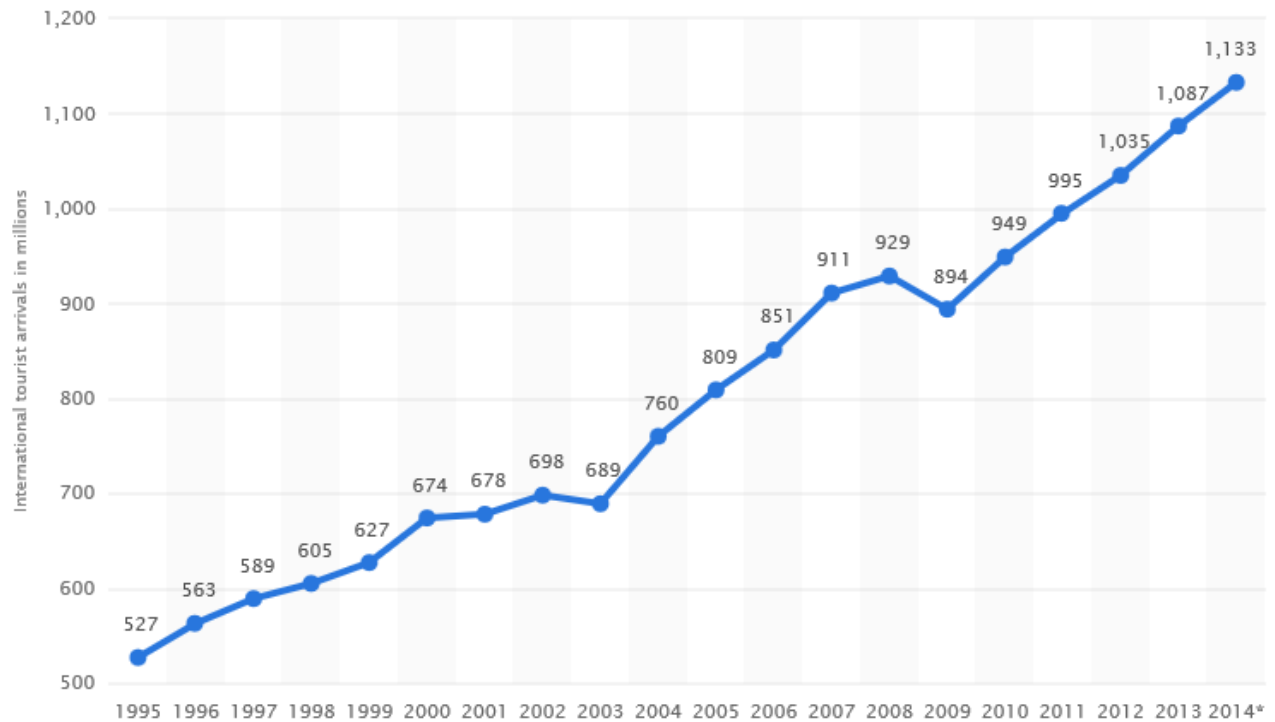
**WORLD: 1,235 MILLION**

# Turismus dnes

## Number of international tourist arrivals worldwide from 1995 to 2014 (in millions)

This statistic shows the number of international tourist arrivals worldwide from 1995 to 2014. In 2010, the number of international tourist arrivals throughout the world reached 948 million. In 2012, they reached 1.04 billion.

Show more ▾





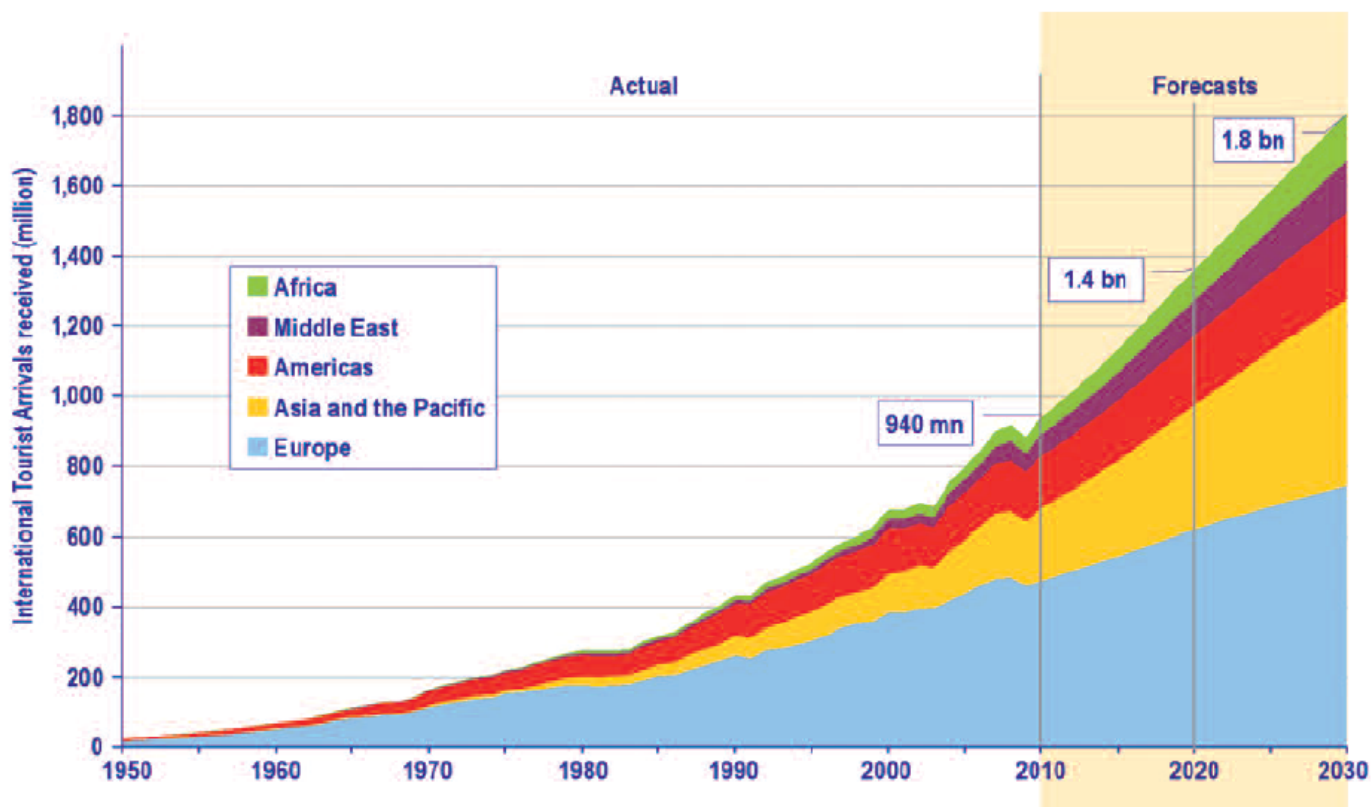
# Mapa leteckých tras v roce 2009



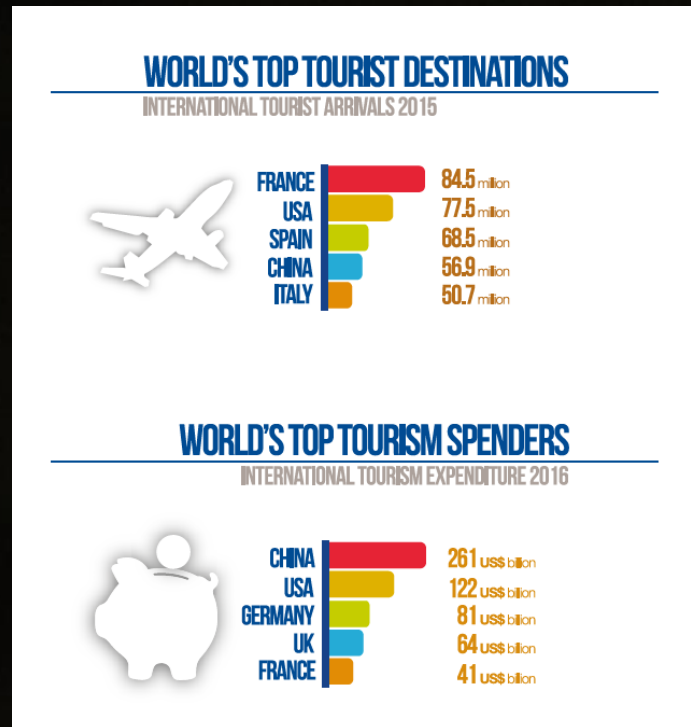


- V roce 2016 utratili turisté 1,5 bilionu dolarů

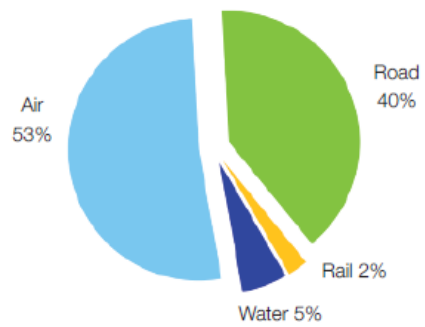
UNWTO Tourism Towards 2030: Actual trend and forecast 1950-2030



- Masový turismus akceleruje v druhé polovce 20. století
- Hlavní destinace jsou stále v Evropě

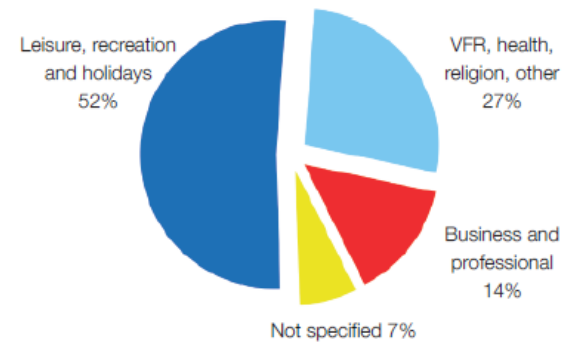


**Inbound tourism by mode of transport, 2013\*** (share)



Source: World Tourism Organization (UNWTO) ©

**Inbound tourism by purpose of visit, 2013\*** (share)



Source: World Tourism Organization (UNWTO) ©



Rank ↕	Destination ↕	International tourist arrivals (2016) <sup>[1]</sup> ↕	International tourist arrivals (2015) <sup>[1]</sup> ↕	Change (2015 to 2016) (%) ↕	Change (2014 to 2015) (%) ↕
1	 France	82.6 million	84.5 million	▼ 2.2	▲ 0.9
2	 United States	75.6 million	77.5 million	▼ 2.4	▲ 3.3
3	 Spain	75.6 million	68.5 million	▲ 10.3	▲ 5.5
4	 China	59.3 million	56.9 million	▲ 4.2	▲ 2.3
5	 Italy	52.4 million	50.7 million	▲ 3.2	▲ 4.4
6	 United Kingdom	35.8 million	34.4 million	▲ 4.0	▲ 5.6
7	 Germany	35.6 million	35.0 million	▲ 1.7	▲ 6.0
8	 Mexico	35.0 million	32.1 million	▲ 8.9	▲ 9.4
9	 Thailand	32.6 million	29.9 million	▲ 8.9	▲ 20.6
10	 Austria	28.1 million	26.7 million	▲ 5.2	▲ 5.7

# Turismus dnes

- Co se nezměnilo:
  - Movitost turistů
  - Motivace turistů
  - Cílové destinace a hlavní atrakce



# Tragédie občiny



# Co zkoumat?

- Proč se lidé dávají na cesty ... (Platí 4 S?)
- ... a kam?
- Jaký je čistý dopad na cílové destinace?





